

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-01-05
Besvaras senast
2024-01-26

Till statsrådet Lotta Edholm (L)

2023/24:334 Kommunernas planeringsförutsättningar avseende förskoleplatser

Föräldrar har rätt till att ansöka om förskoleplats för sitt barn från ett års ålder. Detta innebär att hemkommunen har en skyldighet att erbjuda en förskoleplats inom fyra månader. Det är kommunens ansvar att säkerställa att plats finns, oavsett om föräldrarna väljer en kommunal eller en enskild verksamhet. Denna plats ska helst vara på nära avstånd till hemmet.

Huvudmannen behöver säkerställa att det finns tillräcklig kapacitet för att möta efterfrågan av förskoleplatser. En långsiktig lokalförsörjningsplanering behövs för att tillgodose behovet. Det ska vara tillräckligt med utrymme för lek, pedagogisk omsorg, samspel, måltider samt utrymme utomhus som är lämpligt och säkert för små barn.

För att hemkommunen ska kunna hantera och planera behovet av förskoleplatser behövs en beräkning av den demografiska utvecklingen. Det är viktigt att beräkningar görs av om antalet invånare kommer att öka eller att minska inom de närmaste åren. Särskilt gäller detta avseende hur många barn i åldern 1–6 det uppskattas finnas i kommunen framåt. Hemkommunen behöver då också ta hänsyn till hur många enskilda verksamheter som finns i kommunen. Ifall enskilda verksamheter expanderar eller fler aktörer etableras inom den närmaste tiden måste detta vägas in i planeringen.

Minskar behovet av förskoleplatser kommer hemkommunen plötsligt inte att behöva erbjuda så många platser som man tidigare bedömt. Hemkommunen kan nämligen inte neka de fristående aktörerna att starta verksamheter om de uppfyller de grundläggande kraven. Skolministern har aviserat förändringar kring den ekonomiska ersättningen till fristående verksamhet. Även detta kan påverka hur många enskilda verksamheter som etableras eller avvecklas i en kommun.

Planering av lämpliga lokaler innefattar många olika tidskrävande processer vilket medför att det kan vara svårt att parera snabba förändringar. Det behövs därför en långsiktig planering av lokalbehovet. Investeringar i nya lokaler är för många kommuner en stor kostnad både i pengar och tid. Det innebär att det är svårt för många kommuner att hantera och möta behovet av förskoleplatser.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Lotta Edholm:

1. Hur avser statsrådet att agera för att förbättra kommunernas planeringsförutsättningar vad gäller förskoleplatser?
2. Hur avser statsrådet att minska kostnaderna för den överkapacitet många kommuner måste planera för?

.....

Zinaida Kajevic (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch